

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Janiny Garści
w Jeleniej Górze

PROGRAM NAUCZANIA

do przedmiotu

PERKUSJA

Nr 11/2023/2024

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	str. 3
II. CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA OGÓLNE	str. 4
III. CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	str. 5
IV. MATERIAŁ NAUCZANIA	str. 7
1. Treści nauczania dla kl. 1 – 6/6 oraz 1-4/4	str. 7
2. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia	str. 9
3. Opis osiągnięć po zakończeniu etapu edukacyjnego	str. 13
V. KOMENTARZ DO REALIZACJI PROGRAMU NAUCZANIA	str. 14
1. Ogólna koncepcja	str. 14
2. Wskazówki metodyczne	str. 15
3. Opis warunków niezbędnych do realizacji programu	str. 16
4. Perkusja jako przedmiot: instrument dodatkowy	str. 16

I. WSTĘP

Autorzy: Tomasz Kujawa

Nazwa szkoły: Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Janiny Garści w Jeleniej Górze

Etap edukacyjny: pierwszy

Przedmiot: PERKUSJA

II. CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA OGÓLNE

INSTRUMENT GŁÓWNY – PERKUSJA			
CELE KSZTAŁCENIA			
Wiedza	Umiejętności		Kompetencje
1. Przystwojenie wiedzy z zakresu instrumentu głównego – perkusji.	2. Wykształcenie podstawowych umiejętności gry na instrumencie.	3. Prezentacja publiczna.	4. Funkcjonowanie w środowisku artystycznym.
Treści nauczania	Kryteria weryfikacji		
1. Przystwojenie wiedzy z zakresu instrumentu głównego – perkusji.			
	Uczeń:		
1) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy;	1) określa warunki bezpieczeństwa i higieny pracy; 2) omawia czynniki wpływające na bezpieczeństwo; 3) omawia zasady bezpiecznego przenoszenia i transportu poszczególnych instrumentów i akcesoriów perkusyjnych.		
2) historia instrumentu i wiedza w zakresie literatury przedmiotu;	1) omawia w zarysie historię głównych instrumentów perkusyjnych i ich odmiany; 2) wymienia reprezentatywne utwory perkusyjne oraz ich kompozytorów z różnych epok; 3) wymienia wybitnych perkusistów o znaczącym dorobku artystycznym; 4) wymienia i prawidłowo określa przynależność poszczególnych instrumentów perkusyjnych do odpowiednich grup.		
3) budowa i pielęgnacja instrumentu;	1) nazywa elementy budowy głównych instrumentów perkusyjnych oraz określa zasady i sposoby ich pielęgnacji; 2) orientuje się w podstawowych rodzajach pałek oraz membran, omawia zasady wymiany uszkodzonej membrany.		
4) technika wykonawcza.	1) omawia warsztat wykonawczy; 2) omawia podstawowe zagadnienia anatomiczno-mechaniczne związane z grą na instrumentach perkusyjnych.		
2. Wykształcenie podstawowych umiejętności gry na instrumencie.			
	Uczeń:		
1) aparat gry;	1) prezentuje poprawny aparat gry na poszczególnych instrumentach perkusyjnych; 2) zachowuje prawidłową postawę podczas gry na poszczególnych instrumentach; 3) stosuje różne ćwiczenia na poprawę koordynacji.		
2) technika gry;	1) stosuje różne sposoby efektywnego przygotowania do gry; 2) posługuje się różnorodnymi technikami artykulacyjnymi, dynamiką, agogiką oraz potrafi modulować barwę dźwięku, uwzględniając specyfikę każdego instrumentu perkusyjnego; 3) dysponuje biegłością techniczną pozwalającą na swobodne wykonywanie utworów;		

	4) panuje nad prawidłowym wydobyciem dźwięku na instrumentach uwzględniając ich specyfikę.
3) interpretacja;	1) interpretuje utwory zgodnie ze stylem danej epoki i ich budową formalną; 2) wykazuje się w grze muzykalnością i wrażliwością artystyczną.
4) specjalistyczna terminologia, notacja muzyczna;	1) posługuje się specjalistyczną terminologią; 2) realizuje zasady notacji muzycznej; 3) czyta nuty a vista.
5) samodzielna praca;	1) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; 2) realizuje proces ćwiczenia poszczególnych elementów warsztatu według wskazówek nauczyciela; 3) kontroluje własną grę podczas ćwiczenia; 4) potrafi ocenić jakość wykonywanych zadań; 5) stosuje w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów teoretycznych; 6) stosuje różne sposoby zapamiętywania tekstu nutowego; 7) korzysta z narzędzi pomocnych w ćwiczeniu; 8) planuje i organizuje systematyczną pracę.
6) współpraca.	1) realizuje zadania artystyczne w grze z innymi uczniami lub nauczycielem; 2) dostosowuje sposób gry do składu i aparatu wykonawczego, charakteru utworu oraz roli wykonywanej partii; 3) współpracuje z akompaniatorem.
3. Prezentacja publiczna.	
	Uczeń:
1) praktyka estradowa;	1) koncentruje się podczas występu; 2) opanowuje treść; 3) stosuje zasady poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji; 4) wykonuje z pamięci utwory na perkusyjne instrumenty melodyczne.
2) prezentacja w mediach cyfrowych.	1) korzysta z technologii informacyjnej i komunikacyjnej w realizacji zadań artystycznych; 2) obsługuje sprzęt elektroniczny umożliwiającą rejestrację swojej gry.
4. Funkcjonowanie w środowisku artystycznym.	
	Uczeń:
1) rozwój artystyczny i zawodowy;	1) analizuje własne kompetencje; 2) aktualizuje swoją wiedzę i rozwija umiejętności; 3) wykorzystuje różne źródła informacji w celu doskonalenia umiejętności; 4) dokumentuje i archiwizuje własne dokonania twórcze; 5) aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym.
2) etyka zawodowa.	1) przestrzega zasad etycznych oraz utrzymuje właściwe relacje w środowisku; 2) przyjmuje odpowiedzialność za powierzone zadania artystyczne.
WARUNKI NIEZBĘDNE DO REALIZACJI KSZTAŁCENIA	
1. Sala lekcyjna dostosowana akustycznie.	
2. Wyposażenie sali:	
1) instrumenty perkusyjne:	
a) werble klasyczne,	
b) werbel marszowy,	
c) ksylofon,	
d) wibrafon,	
e) marimba,	
f) dzwonki orkiestrowe,	
g) kotły symfoniczne,	
h) zestaw perkusyjny,	

- i) drobne instrumenty perkusyjne;
- 2) akcesoria i materiały zapasowe dla instrumentów perkusyjnych:
 - a) pałki o różnych parametrach,
 - b) zapasowe naciągi;
- 3) statywy oraz pokrowce do poszczególnych instrumentów;
- 4) fortepian lub pianino;
- 5) pulpity;
- 6) lustro;
- 7) metronom;
- 8) stolki i siedziska.
3. Wyposażenie szkoły: sprzęt audiowizualny.
4. Sala koncertowa lub kameralna.

III. CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Kształcenie teoretycznych podstaw gry na instrumencie

Uczeń:

- 1) zdobywa podstawową wiedzę na temat historii instrumentów perkusyjnych, ich budowy, pochodzenia i roli;
- 2) posiada podstawową wiedzę dotyczącą użytkowania i konserwacji instrumentarium, np.: wymiany membrany oraz jej strojenia, przygotowania instrumentu do bezpiecznego transportu;
- 3) zna nazwy wybranych instrumentów w podstawowych językach nowożytnych.

2. Kształcenie umiejętności gry na instrumencie

Uczeń:

- 1) przyjmuje prawidłową postawę przy poszczególnych instrumentach, uwzględnia specyfikę każdego z nich;
- 2) zna prawidłowe zasady posługiwania się aparatem gry na poszczególnych instrumentach;
- 3) prawidłowo wydobywa dźwięk na instrumentach, uwzględnia ich specyfikę, barwę i teksturę;
- 4) prawidłowo odczytuje tekst muzyczny oraz wykonuje łatwy utwór a vista;
- 5) posługuje się podstawowymi technikami gry na instrumentach perkusyjnych z uwzględnieniem:
 - a) umiejętności gry tremolo naprzemiennego na membranofonach i idiofonach,
 - b) umiejętności gry techniką klasyczną i rudymenarną w grze na werblu,
 - c) podstawowej umiejętności gry techniką 4-pałkową (do wyboru) – tradycyjną, H. Lee Stevensa lub G. Burtona – na wibrafonie lub marimbie, w zależności od rozwoju fizycznego ucznia,
 - d) pedalizacji oraz innych technik tłumienia na wibrafonie,
 - e) umiejętności strojenia kotłów;
- 6) uczeń realizuje różne formy muzykowania zespołowego:
 - a) gra z akompaniamentem,

- b) gra w perkusyjnych zespołach kameralnych – klasycznych, marszowych lub batucadzie,
 - c) gra w mieszanych zespołach kameralnych lub w orkiestrze;
- 7) uczeń zapoznaje się z literaturą perkusyjną w zakresie:
- a) wybranych etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej i z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych instrumentów,
 - b) wybranych utworów na instrumenty perkusyjne – solo i z akompaniamentem,
 - c) wybranych utworów kameralnych;
- 8) uczeń realizuje różnorodne formy swobodnej improwizacji na różnych instrumentach lub zestawach instrumentów.

3. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad utworem

Uczeń:

- 1) zna notacje właściwe dla poszczególnych instrumentów;
- 2) samodzielnie odczytuje tekst nutowy;
- 3) dąży do osiągnięcia wyznaczonego celu;
- 4) definiuje problem;
- 5) wykorzystuje nowoczesne technologie w celu skorygowania własnych błędów: metronom, nagrania audio-wideo;
- 6) zna i stosuje różne formy zapamiętywania utworu;
- 7) realizuje zgodnie z zapisem metrorhythmikę, agogikę i dynamikę;
- 8) realizuje frazę muzyczną nakreśloną przez nauczyciela.

4. Przygotowanie do udziału w życiu artystycznym oraz występów publicznych

Uczeń:

- 1) stosuje sposoby koncentracji przed występem i w trakcie koncertu;
- 2) dba o wygląd osobisty;
- 3) przygotowuje i ustawia instrumenty na estradzie;
- 4) dokonuje krytycznej oceny prezentacji;
- 5) uczestniczy w życiu kulturalnym.

IV. MATERIAŁ NAUCZANIA

1. Treści nauczania dla kl. 1-6/6 oraz 1-4/4

Klasa 1 cyklu sześcioletniego:

- **w grze na werblu i ksylofonie:**
 - a) znajomość podziału całej nuty z zastosowaniem w ćwiczeniach rytmicznych
 - b) samodzielne liczenie i kontrola przy pomocy metronomu poprawności wykonywanych ćwiczeń rytmicznych i melodycznych

- c) kontrolowanie prawidłowego uderzania w membranę i sztabkę oraz podstawy i sposobu poruszania się przy instrumencie.
- d) znajomość gam durowych do 4 znaków oraz trójdźwięków
- e) umiejętność czytania nut i celność trafiania w sztabki
- f) opanowanie na pamięć utworów odpowiednich do programu, interpretacja.

Klasa 2 cyklu sześcioletniego:

- **w grze na werblu i ksylofonie:**

- a) rozwinięta umiejętność gry na werblu i ksylofonie ze szczególnym uwzględnieniem nowych wprawek, etiud i ćwiczeń
- b) umiejętność płynnego czytania nut
- c) umiejętność gry pamięciowej
- d) umiejętność operowania większym zakresem dynamiki
- e) opanowanie gam dur i moll do 5 znaków przykluczowych, z trójdźwiękami, interwałami i gamami chromatycznymi
- f) umiejętność pracy z akompaniamentem
- g) umiejętność kształtowania jakości dźwięku.

Klasa 3 cyklu sześcioletniego:

- **w grze na werblu i ksylofonie:**

- a) opanowanie techniki gry w oparciu o nowe wprawki, etiudy i ćwiczenia
- b) umiejętność płynnego czytania nut
- c) umiejętność gry pamięciowej
- d) umiejętność operowania większym zakresem dynamiki
- e) opanowanie gam dur i moll do 5 znaków przykluczowych, z trójdźwiękami, interwałami i gamami chromatycznymi
- f) umiejętność pracy z akompaniamentem
- g) umiejętność kształtowania jakości dźwięku.
- h) umiejętność interpretacji utworu.

- **w grze na kotłach:**

- a) prawidłowa postawa i sposób poruszania się przy instrumencie
- b) prawidłowe trzymanie pałek oraz odpowiednie miejsce wydobycia dźwięku

- c) umiejętność strojenia i tłumienia kotłów

Klasa 4 cyklu sześcioletniego

- **w grze na werblu, ksylofonie i kotłach:**
 - a) opanowanie techniki gry w oparciu o nowe wprawki, etiudy i ćwiczenia
 - b) umiejętność płynnego czytania nut
 - c) umiejętność gry pamięciowej
 - d) umiejętność operowania większym zakresem dynamiki
 - e) opanowanie gam dur i moll do 7 znaków przykluczowych, z trójdźwiękami, interwałami i gamami chromatycznymi
 - f) umiejętność pracy z akompaniamentem
 - g) umiejętność kształtowania jakości dźwięku.
 - h) umiejętność interpretacji utworu.
- **w grze na wibrafonie:**
 - a) prawidłowa postawa i sposób poruszania się przy instrumencie
 - b) prawidłowe trzymanie pałek oraz odpowiedni sposób wydobywania dźwięku
 - c) znajomość technik tłumienia i pedalizacji

Klasa 5 cyklu sześcioletniego

Osiągnięcia ucznia są takie same jak po czterech latach nauki. Poszerzone są o umiejętność swobodnej gry na różnych instrumentach perkusyjnych (tzw. przeszkadzajki) oraz o podstawy gry na zestawie perkusyjnym

Klasa 6 cyklu sześcioletniego

Umiejętność gry na wszystkich poznanych instrumentach ze szczególnym uwzględnieniem samodzielnej pracy nad utworem, gry w pełnym zakresie dynamicznym oraz interpretacji trudnych i długich utworów muzycznych.

W przypadku **CZTEROLETNIEGO CYKLU NAUKI** podstawy programowe nauczania gry na instrumentach perkusyjnych są takie same, jak w cyklu sześcioletnim. Realizowane są jednak w tempie adekwatnym do możliwości ucznia oraz krótszego okresu kształcenia.

Klasa 1 cyklu czteroletniego

- semestr I – materiał kl. 1/6
- semestr II – materiał kl. 2/6

Klasa 2 cyklu czteroletniego

- semestr I – materiał kl. 3/6
- semestr II – materiał kl. 4/6

Klasa 3 cyklu czteroletniego

- materiał kl. 5/6

Klasa 4 cyklu czteroletniego

- materiał kl. 6/6

2. FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA

- 1) Do najważniejszych kryteriów oceny należy zaliczyć stopień spełnienia wymagań edukacyjnych w danym roku.
- 2) Ponadto ocenie podlegają również:
 - stopień przygotowania ucznia do zajęć,
 - bieżąca praca ucznia podczas lekcji,
 - realizacja zadań muzycznych podanych przez nauczyciela,
 - popisy (klasowe ,szkolne, koncerty),
 - przesłuchania,
 - egzaminy,
 - przesłuchania CEA o różnym zasięgu,
 - konkursy (szkolne , regionalne, ogólnopolskie),
 - oceny cząstkowe odzwierciedlające systematyczność pracy ucznia.
- 3) Założone osiągnięcia ucznia oceniane są podczas egzaminu, w trakcie którego uczeń jest zobowiązany do wykonania następującego programu:

KLASA 2 cyklu sześcioletniego i 1 cyklu czteroletniego:

KLASA 3 cyklu sześcioletniego:

KLASA 4 cyklu sześcioletniego i 2 cyklu czteroletniego :

KLASA 5 cyklu sześcioletniego i 3 cyklu czteroletniego :

KLASA 6 cyklu sześcioletniego i 4 cyklu czteroletniego – egzamin końcowy:

- 4) **Uczniowie klasy 1 cyklu sześcioletniego** biorą udział na koniec roku szkolnego w przesłuchaniu rocznym, na którym obowiązują wykonane 2 utworów o zróżnicowanych problemach technicznych oraz jeden utwór dowolny wykonany z pamięci.
- 5) Przy ustalaniu **ostatecznej oceny** komisja powinna brać pod uwagę opinię pedagoga prowadzącego ucznia. Nauczyciel, który charakteryzuje swojego ucznia, najpierw powinien trafnie określić jego zalety, a potem wskazać, jakich problemów nie udało mu się rozwiązać i wreszcie podać tego przyczyny.

6) Przy ocenie z egzaminu promocyjnego uwzględnia się w szczególności jakość wykonania artystycznego (precyzja techniczna i dyscyplina rytmiczna, dokładne odczytanie tekstu, piękny dźwięk, frazowanie, a także styl i interpretacja utworu) oraz wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfikacji zajęć edukacyjnych .

7) Ocenę z egzaminu promocyjnego i końcowego końcowego ustala się w stopniach według skali, na podstawie liczby punktów uzyskanych przez ucznia z egzaminu według następującej skali:

1. stopień **CELUJĄCY** - 25 punktów;
2. stopień **BARDZO DOBRY** – od 21 do 24 punktów;
3. stopień **DOBRY** – od 16 do 20 punktów;
4. stopień **DOSTATECZNY** – od 13 do 15 punktów;
5. stopień **DOPUSZCZAJĄCY** – 11 i 12 punktów;
6. stopień **NIEDOSTATECZNY** – od 0 do 10 punktów.

Ocenę CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- wyróżnia się w przesłuchaniach i konkursach regionalnych, ogólnopolskich lub innych imprezach poza terenem szkoły
- precyzyjnie wykonał program egzaminu,
- jest zaawansowany technicznie,
- cechuje się dużą dojrzałością muzyczną,
- realizuje program wyższy niż obowiązujący w danej klasie,
- w ciągu roku szkolnego zrealizował dużą partię materiału (wykraczającą poza ilość przewidzianą dla ucznia bardzo dobrego i dobrego).

Ocenę BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- wyróżnia się dokładnością w pamięciowym opanowaniu programu egzaminacyjnego, biegłością aparatu ruchowego oraz właściwą interpretacją utworów,
- wykazuje wiadomości i umiejętności zgodne z programem nauczania danej klasy,
- uczestniczy, z pozytywnym wynikiem, we wszystkich przesłuchaniach organizowanych przez sekcję,
- odznacza się poziomem umiejętności instrumentalnych kwalifikujących do prezentacji na estradzie (bierze udział w konkursach, przesłuchaniach, popisach, koncertach szkolnych i pozaszkolnych).

Ocenę DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- dobrze wykonał program egzaminacyjny (możliwość drobnych niedociągnięć w realizacji tekstu muzycznego i interpretacji utworów),

- jest sprawny technicznie,
- wykazuje wiadomości i umiejętności zgodne z programem nauczania danej klasy,
- uczestniczy, z pozytywnym wynikiem, we wszystkich przesłuchaniach,
- bierze udział w popisach i koncertach szkolnych.

Ocenę DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- program egzaminacyjny opanował pamięciowo, lecz wykonał go słabo, z licznymi usterkami w zakresie dokładności tekstu muzycznego
- ma problemy związane z techniką gry,
- realizuje zadania techniczno – wykonawcze i materiał danej klasy lub klasy programowo niższej,

Ocenę DOPUSZCZAJACĄ otrzymuje uczeń, który:

- spełniania wymagania edukacyjne w stopniu minimalnym, co poważnie utrudni, a nawet może uniemożliwić dalsze kształcenie,
- zrealizował minimum materiału przewidzianego na ocenę dostateczną,
- ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach,
- pomimo zaniżonego repertuaru nie radzi sobie z poprawnym wykonaniem utworów i ich opanowaniem pamięciowym.

Ocenę NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- wyraźnie nie spełnia wymagań edukacyjnych, co uniemożliwia dalsze kształcenie.
- nie opanował pamięciowo programu na egzamin,
- nie zrealizował minimum materiału przewidzianego na ocenę dostateczną,
- ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach,
- pomimo zaniżonego repertuaru nie radzi sobie z poprawnym wykonaniem utworów i ich opanowaniem pamięciowym.

9) Możliwe jest wystawianie **oceny dopuszczającej** z wszelkich przesłuchań odbywających się w roku szkolnym – ocena ta sugeruje, że uczeń nie spełnił wymagań danego przesłuchania, ale ma możliwość poprawy i wykazania się w dalszej nauce.

10) W przypadku ucznia, który jest pod opieką Poradni Pedagogiczno – Psychologicznej (wymagane zaświadczenie) należy dostosować wymagania edukacyjne do możliwości ucznia

11) Uczniowie klas najwyższych oraz uczniowie przygotowujący się do przeglądów i konkursów pozaszkolnych mogą w ciągu roku szkolnego zrealizować mniejszą ilość utworów niż zalecana jest w w/w punktach w przypadku, gdy są to utwory o dużym stopniu trudności, wymagającym większego nakładu pracy.

3. OPIS OSIĄGNIĘĆ PO ZAKOŃCZENIU ETAPU EDUKACYJNEGO.

1. Umiejętność nazwania poszczególnych instrumentów perkusyjnych w języku polskim i włoskim. Podstawowa wiedza z historii instrumentów. Umiejętność strojenia kotłów.
2. Opanowanie prawidłowej postawy gry z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych instrumentów. Umiejętność prawidłowego uderzania w membranofony i idiofony z uwzględnieniem prawidłowej pracy przedramienia, nadgarstka i palców.
3. Opanowanie podstaw techniki gry z uwzględnieniem umiejętności gry *tremolo* na membranofonach i idiofonach, prawidłowej repetycji, różnych możliwości atakowania sztabek, umiejętność operowania pedałem przy kotłach.
4. Umiejętność frazowania i operowania podstawowymi sposobami artykulacji, zgodna z zapisem realizacji metroritmiki, agogiki i dynamiki. Interpretowanie utworów w wolnym tempie zgodnie z jego formalną budową.
5. Znajomość notacji oraz umiejętność samodzielnego i bezbłędnego odczytania tekstu nutowego. Umiejętność prawidłowego grania *a vista* łatwych utworów w wolnym tempie z uwzględnieniem precyzji rytmicznej.
6. Umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu pod względem techniczno-wykonawczym (frazowania, dynamika, interpretacja). Umiejętność samodzielnej pracy nad utworem. Umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów.
7. Umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas wykonywania utworu. posługiwanie się różnymi formami zapamiętywania. Przystwojenie podstawowych elementów obycia estradowego. Umiejętność dokonywania własnej samooceny wykonania utworu.
8. Umiejętność gry pod kierunkiem nauczyciela w prostych formach muzykowania zespołowego (zespół kameralny, gra z akompaniamentem).
9. Opanowanie literatury perkusyjnej w następującym zakresie: etiudy o zróżnicowanej problematyce technicznej, utwory z akompaniamentem na poszczególne instrumenty perkusyjne, utwory kameralne.
10. Poprawne wykonanie na instrumentach melodycznych dwóch etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej.

V. KOMENTARZ DO REALIZACJI PROGRAMU NAUCZANIA

1. OGÓLNA KONCEPCJA:

Program nauczania napisany został na podstawie:

- Rozporządzenie MKiDN z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkołach artystycznych programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników dla szkół artystycznych.
- Rozporządzenie MKiDN z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego (poz. 1754 z dnia 31.08.2023 r.)
- Rozporządzenie MKiDN z dnia z 17 listopada 2021 r. sprawie szczegółowych warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych.
- Rozporządzenie MKiDN z dnia 26 września 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (poz. 2041 z dnia 28.09.2023 r.)
- Rozporządzenie MKiDN z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych.

W programie jasno określone są cele edukacyjne i materiał nauczania dla każdej klasy. Szczegółowo opisane treści nauczania dla danej klasy i program, jaki powinien wykonać uczeń na przestuchaniach szkolnych.

Program stworzony jest w celu usystematyzowania problemów związanych z nauką gry na instrumentach perkusyjnych. Jest pomocą dla nauczyciela prowadzącego. Wskazuje kolejne etapy nauczania tak, aby uczeń nie miał trudności z przyswajaniem kolejnych zagadnień. Pozwala również na obiektywne ocenianie każdego ucznia dzięki zawartym wymaganiom oraz kryterium oceniania.

Przedstawiony program wykorzystuje koncepcje sprawdzone w praktyce edukacyjnej i poparte wynikami badań. Wyznaczony programem proces kształcenia muzycznego uwzględnia:

- potrzeby ekspresji i komunikowania się;
- tworzenie i wzbogacanie doświadczeń przez własne działania artystyczne;
- potrzebę przeżyć estetycznych na różnym poziomie dojrzałości;
- sprawdzanie własnych osiągnięć i umiejętności prowadzących do samooceny i poczucia sukcesu;
- poznawanie zjawisk muzycznych tradycyjnych i współczesnej kultury.

Treści kształcenia gry na instrumentach perkusyjnych wynikające z ogólnych założeń programu i treści repertuarowe nawiązują do treści nauczania innych przedmiotów, tj.: kształcenie słuchu, rytmika oraz audycje muzyczne .

Program można realizować na różnym poziomie trudności i szczegółowości. Podyktowane jest to:

- koniecznością odrębnego traktowania każdego ucznia;
- dużymi różnicami indywidualnymi w poziomie zdolności muzycznych, zainteresowań i motywacji do rozwijania umiejętności muzycznych;
- potrzebą pozostawienia nauczycielowi swobody w wyborze treści szczegółowych i dróg rozwoju muzycznego uczniów; jest to warunkiem twórczego ich udziału w tym procesie.

2. WSKAZÓWKI METODYCZNE

Dzięki charakterystycznej (indywidualna) pracy w szkole muzycznej z dziećmi uzdolnionymi mam jako nauczyciel większą możliwość kontaktu z uczniami i ich rodzicami. Istnieje zatem większa możliwość kontroli w dostosowania szkolnych i klasowych potrzeb do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na:

- zapewnienie możliwości większej ilości ćwiczenia, aby uczeń opanował umiejętności wymagane programowo;
- szczególne zwracanie uwagi na ćwiczenie na werblu, bowiem postawa przy tym instrumencie, chwyt pałek, sposoby wydobywania dźwięku są ogólnie podstawą gry na wszystkich współczesnych instrumentach perkusyjnych;
- namawianie rodziców/opiekunów uczniów do korzystania z instrumentów będących w szkole lub/i inwestowanie (kupowanie) swoim dzieciom podstawowych instrumentów perkusyjnych (werbel, ksylofon, dzwonki) tak, aby była możliwość jak najczęstszego ćwiczenia w domu.
- częste uczestnictwo w kursach i szkoleniach perkusyjnych, które odbywają się w całym kraju, są prowadzone przez wybitnych artystów polskich i zagranicznych, dają możliwość zdobywania doświadczenia, obserwacji uczniów innej szkół itp.
- konieczność korzystania z pomocy techniki: elektroniczne metronomy, programy komputerowe, podkłady (akompaniamenty) odtwarzane z komputera lub nośników cd/dvd
- uczestnictwo w jak największej ilości konkursów perkusyjnych dających możliwość sprawdzenia swoich umiejętności;
- konieczność uczestniczenia w koncertach;
- wielokrotne tłumaczenie i wyjaśnianie problemów muzycznych i technicznych w grze na poszczególnych instrumentach;
- zapewnienie możliwości gry zespołowej (zespół kameralny);

- zachęcanie do korzystania z biblioteki szkolnej oraz zajęć dodatkowych;
- w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy.

3. OPIS WARUNKÓW NIEZBĘDNYCH DO REALIZACJI PROGRAMU.

Zajęcia są prowadzone indywidualnie.

Realizacja niniejszego programu wymaga przeznaczenia na przedmiot w klasach 1 - 3/6 - 30 min. dwa razy w tygodniu, a w klasach 4- 6/6 oraz 1 - 4/4 - 45 min. również dwa razy w tygodniu.

Dla uczniów wybitnie uzdolnionych osiągających znaczące sukcesy artystyczne wymiar czasu zajęć może być zwiększony, nie więcej jednak niż o 30 minut tygodniowo.

Odnosnie warunków niezbędnych do realizacji programu można stwierdzić, że klasa perkusji w Państwowej Szkole Muzycznej I st. im. Janiny Garści w Jeleniej Górze jest w znacznym stopniu dobrze wyposażona i przygotowana do realizacji najnowszych podstaw programowych. W szkole są dwa pomieszczenia (klasy) do ćwiczenia i zdecydowana większość instrumentarium będącego podstawą nauki gry na perkusji (kilka werbli, w tym jeden marszowy o naciągu kewlarowym, dzwonki, ksylofon, marimba, wibrafon [prywatny, lecz z możliwością używania w dowolnym momencie], zestaw perkusyjny, djembe oraz liczne „przeszkadzajki” i akcesoria).

4. PERKUSJA JAKO PRZEDMIOT: INSTRUMENT DODATKOWY

Uczniowie uczęszczający na przedmiot Instrument dodatkowy – perkusja, zobligowani są zrealizować program jednego roku nauczania gry na tym instrumencie w ciągu dwóch lat.

Program został wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Janiny Garści w Jeleniej Górze nr 5/2023/2024 z dnia 18.10.2023 r. na podstawie UCHWAŁY nr 6/2023/204 Rady Pedagogicznej z dnia 18.10.2023 r.